

UNIVERZITET U TUZLI
Filozofski fakultet
studijski odsjek: Razredna nastava

STUDIJSKI PROGRAM
II ciklusa studija
s primjenom od akademske 2011/2012. godine

Dr. Tihomila Markovića 1, 75 000 Tuzla,
Tel.: 00387 (0)35 306 330, 306 331, Fax.: 306 332,
<http://www.ff.untz.ba>
studentska služba: 035/306-365

Opći dio

1. Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija II ciklusa.

Nakon završetka II ciklusa studija i odbrane završnog rada kandidat stiče stepen: magistar razredne nastave

2. Uslovi za upis na studijski program

Na II ciklus studija može se upisati kandidat koji je završio dodiplomski ili I ciklus studija na Filozofskom fakultetu – studijski odsjek: Razredna nastava, odsjek: Predškolski odgoj i obrazovanje Univerziteta u Tuzli ili na nekom od srodnih/istorodnih studijskih programa na Drugim Univerzitetima Pod **srodnim/istorodnim** studijskom programom smatraju se studijski programi: Razredna nastava ili Predškolski odgoj i obrazovanje.

Kandidat može upisati Drugi ciklusa studija na Fakultetu samo pod uslovom da je u toku dodiplomskog studija stekao najmanje 180 ECTS bodova. Odluku o upisu kandidata koji su okončali dodiplomski studij, koji nije bio zasnovan na ECTS bodovnom sistemu, donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta

3. Naziv i cilj studijskog programa

Studijski program II ciklusa studija Razredne nastave na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli.

Ciljevi izučavanja studijskog programa su navedeni u nastavnom programu za svaki predmet.

4. Trajanje II ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Nastava na Drugom ciklusu studija organizuje se u četiri semestra. Student u I i II semestru sluša i polaže po pet predmeta. U trećem semestru sluša i polaže četiri predmeta. U četvrtom semestru sluša i polaže jedan predmet. U četvrtom semestru radi završni rad.

U svim semestrima student ostvaruje po 30 ECTS bodova. Dakle za vrijeme II ciklusa student ostvaruje ukupno 120 ECTS bodova. Pri čemu je izrada završnog rada (u četvrtom semestru) vrednovana sa 25 ECTS bodova. ECTS bodove student ostvaruje samo dobijanjem prolazne ocjene na ispitu.

Drugi ciklus studija studij se završava izradom i odbranom završnog rada u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta odnosno Pravila studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

5. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

Magistri Razredne nastave imaju sljedeće kompetencije:

- za realizaciju predmeta iz grupacije predmeta razredne nastave u osnovnim školama.
- za permanentno usavršavanje i njegovo promoviranje među roditeljima, učenicima i članovima šire zajednice,
- za kreativni pristup školskom kurikulumu, organiziranju i evaluaciji odgojno-obrazovnog rada učenika mlađih razreda iz navedenih predmeta.
- sposobnost povezivanja znanja različitih područja, detaljno poznavanje primijenjenih vještina i metoda, njihovo ograničenje i uticaj na Društvo
- sposobnost razvijanja pedagoškog odnosa s učenicima,
- učinkovito komuniciranje i rad s učenicima, kolegama, roditeljima i starateljima uvažavajući potrebe Drugih,
- sposobnosti za lični i kolektivni profesionalni razvoj.

6. Uslovi prelaska sa Drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija.
 Prelazak sa Drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija je moguć samo ako student ima preduslove navedene u nastavnom programu izabranog predmeta. Priznavanje položenih ispita se vrši u skladu sa Pravilima studiranja II ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli.
 Odluku o priznavanju položenih ispita i prelaska sa Drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija, donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta.
7. Lista nastavnih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS bodova:

Prva godina	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Nastavni predmet								
Kultura pisanih izražavanja	3	1	0	6				
Savremene metode u nastavi matematike	3	1	0	6				
Savremene metode vrednovanja postignuća učenika	3	1	0	6				
Sociologija djetinjstva	3	1	0	6				
Psihologija spoznajnih procesa	3	1	0	6				
Razvoj i evaluacija kurikuluma					3	1	0	6
Historija religije					3	1	0	6
Pedagoško-socijalni aspekti inkluzije					3	1	0	6
Medijska kultura					3	1	0	6
Prevencija i edukacija u saobraćaju					3	1	0	6
Ukupno sati	15	5			15	5		
Ukupno kredita				30				30

Druga godina	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Nastavni predmet								
Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju	3	1	0	9				
Poetika i retorika književnosti	3	1	0	7				
Opšta metodika vannastavnih aktivnosti	1	0	0	14				
Opšta metodika vannastavnih muzičkih aktivnosti	2	0	0					
Opšta metodika vannastavnih likovnih aktivnosti	2	1	0					
Opšta metodika vannastavnih jezičkih aktivnosti	2	1	0					
Opšta metodika vannastavnih tjelesnih aktivnosti	2	1	0					
Darovitost, talent i kreativnost u odgojnom-obrazovnom procesu					3	1	0	5
Izrada završnog rada								25
Ukupno sati	15	5			3	1		
Ukupno kredita				30				30

8. Nosioci izvođenja nastave

Naziv predmeta iz plana i programa	Fond sati			Sem	ECT	Nastavnik	Asistent
	P	AV	LV				
Kultura pisanog izražavanja	3	1	0	I	6	Dr. sc. Amira Turbić-Hadžagić, doc./Dr.sc. Marijana Nikolić, doc	
Savremene metode u nastavi matematike	3	1	0	I	6	Dr. sc. Sead Rešić, docent	Senada Sofić, asistent
Savremene metode vrednovanja postignuća učenika	3	1	0	I	6	Dr. sc. Muhamed Omerović, doc	Daria Dizdarević
Medijska kultura	3	1	0	I	6	Dr. sc. Vedada Baraković, doc Prof.dr.Jelenka Voćkić-Avdagić	Mr.sc.Mirza Mahmutović, viši ass
Razvoj i evaluacija kurikuluma	3	1	0	II	6	Dr. sc. Adnan Tufekčić,doc	Mr.sc.Lejla Muratović
Historija religije	3	1	0	II	6	Dr.sc. Adnan Jahić, doc Dr. sc. Sead Selimović, doc Dr. sc. Senahid Hodžić, doc	
Psihologija spoznajnih procesa	3	1	0	I	6	Dr.sc. Tamara Efendić-Spahić,doc Dr. Anela Hasanagić, doc.	Mr. sc. Ljubica Tomić, viši ass.
Sociologija djetinjstva	3	1	0	I	6	Dr.sc. Adib Đozić, doc Dr. sc. Zlatan Delić, doc Dr.sc.Benjamin Taletović, doc	
Prevencija i edukacija u saobraćaju	3	1	0	II	6	Dr. sc. Alija Karić, doc	
Pedagoško-socijalni aspekti inkluzije	3	1	0	II	6	Dr. sc. Ruža Tomić, van.prof. Dr.sc Nijaz Karić,doc	Mr.sc.Emina Begović, viši ass.
Opšta metodika vannastavnih aktivnosti	9 (1)	3 (0)	0 (0)	III	14	Dr. sc. Selma Porobić, doc	
Metodika vannastavnih muzičkih aktivnosti	(2)	(0)	(0)			Dr. sc. Selma Porobić, doc	
Metodika vannastavnih likovnih aktivnosti	(2)	(1)	(0)			Dr.sc. Salko Pezo, vanr prof.	Mr.sc.Emina Begović,doc
Metodika vannastavnih jezičkih aktivnosti	(2)	(1)	(0)			Dr.sc. Sead Nazibegović, doc.	
Metodika vannastavnih tjelesnih aktivnosti	(2)	(1)	(0)			Dr. sc. Dževad Džibrić, doc	mr.sc. Tarik Huremović, viši asistent
Metodologija naučnih istraživanja	3	1	0	III	9	Dr.sc. Mirzeta Hadžić-Suljkić, vanredni profesor	Mr.sc. Lejla Muratović
Poetika i retorika književnosti	3	1	0	III	6	Dr. sc. Nedžad Ibrahimović, van.prof./Dr.sc.Anisa Avdagić,doc./Dr.sc. Mevlida Đurić,doc.	
Darovitost, talent i kreativnost u odgojnom-obrazovnom procesu	3	1	0	IV	5	Dr.sc. Mirzeta Hadžić-Suljkić, vanredni profesor	Mr. sc. Ljubica Tomić, viši ass.

9. Uslovi upisa u sljedeći semestar te način završetka studija

Student upisuje sljedeći semestar nakon odslušanih predmeta u prethodnom semestru, što ovjerava predmetni nastavnik svojim potpisom u indeksu.

Završni rad student može predati Naučno-nastavnom vijeću na ocjenu, kada ostvari sve ECTS bodove predviđene za nastavne predmete i ukoliko je završio sve finansijske i druge obaveze utvrđene Pravilima studiranja II ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli.

II ciklus studija se završava izradom i odbranom završnog rada.

10. Način izvođenja studija

II ciklus studija se organizira isključivo kao redovni, putem predavanja, vježbi i konsultacija.

Odluku o organizovanju i izvođenju nastave i načinu izvođenja nastave utvrđuje Naučno-nastavno vijeće fakulteta, nakon prijave kandidata, odnosno okončanju Konkursa.

11. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

U cilju organizovanja i rukovođenja radom II ciklusa studija, dekan Fakulteta imenuje voditelja II ciklusa studija, iz reda nastavnika koji učestvuju u izvođenju nastave za upisanu generaciju. Voditelj II ciklusa studija se imenuje na period od početka do okončanja studija upisane generacije studenata.

Na osnovu pismenog izjašnjenja studenta, uz saglasnost predloženog mentora, Naučno-nastavno vijeće Fakulteta donosi Odluku o imenovanju mentora. Mentor je u pravilu nastavnik kod koga je student slušao predmet.

Opis programa

II ciklus studija Nastavni program – dodatak glavnoj listi predmeta
--

UNIVERZITET U TUZLI * UNIVERSITY OF TUZLA FILOZOFSKI FAKULTET	Datum *Date
--	-------------

NASTAVNI PROGRAM * PROGRAM OF SUBJECT	Strana * Page
---------------------------------------	---------------

Odsjek * Subcours: Razredna nastava		
-------------------------------------	--	--

Predmet * Subject	OPŠTA METODIKA VANNASTAVNIH AKTIVNISTI	ECTS 14 po semestru
----------------------	---	---------------------------

Ukupan broj sati u semestru 4		Total numbers of hours per semester 15+0
-------------------------------	--	---

Semestar Predavanja III	Vježbe 0	A + L	Semester Lectures I	Practices	A + L
-------------------------------	-------------	-------	------------------------	-----------	-------

Sadržaj/ struktura predmeta	Contents / Structure of the subject:
<ul style="list-style-type: none"> • Teorije i geneza vannastavnih aktivnosti • Vannastavni proces i njegove zakonitosti • Sadržaj i program vannastavnih aktivnosti • Organizacija vannastave • Tehnologija vannastave • Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje u vannastavi • Nastavna komunikacija i interakcija • Savremeni zahtjevi vannastavnih aktivnosti • Zančaj kreativnih igara u vannastavnim aktivnostima 	
Nastavne metode - Metoda razgovora, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije	
Predispitne obaveze	Preexam obligations:
Oblici nastave i načini provjere znanja Ispit se polaže pismeno i usmeno	Mode of studies and evaluation:
Literatura * Literature	
Vilotijević M., Didaktika, tom I, II, III, Svjetlost, Sarajevo 1999. Slatina M., Nastavni metod, Sarajevo 1998. Poljak V., Didaktika, Šlolska knjiga, Zagreb 1978. Muminović H., Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, DES, Sarajevo 2000. Neill S., Neverbalna komunikacija u razredu, Educa, Zagreb 1994. Glasser W., Nastavnik u kvalitetnoj školi, Educa, Zagreb 1999. Osmić I., Komunikacije i interakcije u nastavnom procesu, Grin, Tuzla 2001. Gordon T., Kako biti uspešan nastavnik, Kreativni centar, Beograd 1998.	

METODIKA VANNASTAVNIH MUZIČKIH AKTIVNOSTI (III semestar)	30 sati	6 ECTS
	2+0 kontakt sati	
<p>Cilj: Upoznati studente sa najnovijim informacijama vezanim za kreativne, interaktivne aktivnosti van redovne nastave. To se prije svega odnosi na humani aspekt vannastavnih aktivnosti (daje mogućnost da se svi uključe i da svi učestvuju u organizaciji i odlučivanju, opredjeljenju i samoizboru). Student će biti osposobljen: za planiranje rada školskih horova ili grupa; za uočavanje i poticanje stvaralačkih potencijala učenika; za primjenu savremenih oblika i metoda rada u školskim izvannastavnim djelatnostima; za osmišljavanje samostalnog i timskog rada; za praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje vlastitoga rada; za praćenje i vrednovanje stvaralačkih postignuća učenika.</p> <p>Preduslovi: Odslušani predmeti Muzička kultura I i II, Metodika nastave muzičke kulture I i II.</p> <p>SaDržaj: Školske izvannastavne djelatnosti iz skupnih muzičkih aktivnosti kao i individualno vođenje nadarenih učenika. Planovi i programi rada tih grupa. SaDržaji, oblici i metode rada. Ustrojavanje i vođenje slobodnih aktivnosti. Dječje muzičko stvaralaštvo. Učenički koncerti. Priprema nastavnika za izvannastaavne muzičke aktivnosti; Realizacija</p>		

izvannastavnih muzičkih aktivnosti; Javne manifestacije u muzičkom odgoju, kao I javne posjete muzičkim dešavanjima; Takmičenja u školskim programima unutar kotelacija sa Drugim predmetima (organizacija, tok, saDržaj i aktivnosti poslije takmičenja, opća metodska uputstva za takmičenja, Istraživanja vezana za muzičko kreativno ispoljavanje mladih.

Nosilac: Dr.sc. Selma Porobić, docent, Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli

Literatura:

- Čudina-Obradović, M. (1990.). *Nadarenost. Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*, Školska knjiga, Zagreb.
- Previšić, V. (1987.). Izvannastavne aktivnosti i stvaralaštvo, Zagreb.
- Previšić, V. (2002.). Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala, Zagreb.
- Lhotka-Kalinski, I. (1975.). *Umjetnost pjevanja*. Zagreb: Školska knjiga. Primjeri iz zborske literature.
- Pesek, A. (1990.). *Značaj glazbenog odgoja za razvoj glazbenih intelektualnih sposobnosti*, Tonovi: časopis glazbenih i plesnih pedagoga, 11-12; 29-31.
- Radoš, K. (1983.). *Psihologija muzičkih sposobnosti*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Rojko, P. (1981.). *Testiranje u muzici*. Zagreb: Muzikološki zavod Muzičke akademije u Zagrebu.
- De la Motte-Haber, H. (1999). *Psihologija glazbe*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Rojko, P. (1982.). *Psihološke osnove intonacije i ritma*. Zagreb: Muzička akademija.
- Rojko, P. (2002.). *Glazbenoteorijska i psihološka uporišta glazboterapije*, Tonovi: časopis glazbenih i plesnih pedagoga, 2 (40), 17-27.

Ispit: Ispit se polaze pismeno i usmeno na 2 načina: pismeni rad koji uključuje teorijska pitanja, ili istraživački rad i usmena odbrana.

METODIKA VANNASTAVNIH TJELESNIH AKTIVNOSTI (III semestar)	45 sati	6 ECTS
	2+1 kontakt sati	

Cilj: Upoznati studente sa najnovijim informacijama vezanim za istraživanja i aktivnosti van redovne nastave. To se prije svega odnosi na humani aspekt vannastavnih aktivnosti (daje mogućnost da se svi uključe i da svi učestvuju u organizaciji i odlučivanju, opredjeljenju i samozboru). Zadatak ovog predmeta je edukacija budućih kaDrova da pojedince nauče kako se vježbanjem baviti permanentno i u slobodnom vremenu na osnovu ličnog opredjeljenja i uvjerenja.

Preduslovi: Tjelesni i zDravstveni odgoj, Metodika nastave tjelesnog i zDravstvenog odgoja.

SaDržaj: Pojam, uloga, definicija, cilj i zadaci tjelesnog odgoja u izvannastavnim tjelesnim aktivnostima; Funkcije izvannastavnih (slobodnih) aktivnosti; Školsko sportsko Društvo; Rad školskih sportskih sekacija u tjelesnom zDravstvenom odgoju; Izvannastavne tjelesne aktivnosti u osnovnom i diferenciranom programu; Priprema nastavnika za izvannastavne tjelesne aktivnosti; Realizacija izvannastavnih tjelesnih aktivnosti; Javne manifestacije u tjelesnom i zDravstvenom odgoju; Mikropauze; Takmičenja u školskim programima tjelesnog i zDravstvenog odgoja (organizacija, tok, saDržaj i aktivnosti poslije takmičenja, opća metodska uputstva za takmičenja; Logorovanje (vrste logorovanja, programski aspekti logorovanja, pripreme za logorovanje, organizacija transporta, organizacija života i rada na logorovanju); Makropauze; Izborni programi; Ostale aktivnosti u prirodi (pohodi, ture, planinarenja, zimovanja, ljetovanja); Izleti (vrste izleta, mjesto izleta u nastavnim programima, organizovanje izleta, oprema za izlet, ishrana na izletu, podjela zaduženja na izletu, opća metodska uputstva vezana za izlet; Priprema za kros i organizacija krosa; Praćenje i kontrola efekata izvannastavnih tjelesnih aktivnosti; Istraživanja vezana za izvannastavne tjelesne aktivnosti).

Nosilac: Dr.sc. Dževad Džibrić, docent, Fakultet za tjelesni odgoj i sport, Univerzitet u Tuzli

Literatura:

- Findak, V. (1999). *Metodika tjelesne i zDravstvene kulture*. Zagreb: Školska knjiga.
- Findak, V., I. Stella (1988). *Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti u tjelesnoj i zDravstvenoj kulturi*. Školska knjiga, Zagreb.
- Findak, V. (1992). *Metodički organizacijski oblici rada u edukaciji, sportu i sportskoj*

rekreaciji. Mentorex, Zagreb.

- Findak, V., D. Metikoš, M. Mraković, B. Neljak, F. Prot (2000). *Primijenjena kineziologija u školstvu - motorička znanja.* Zagreb. Fakultet za fizičku kulturu.
- Hadžikadunić, M., Mađarević, M. (2004). *Metodika nastave tjelesnog odgoja sa osnovama fiziologije tjelesnog vježbanja.* Zenica: Pedagoški fakultet.
- Najšteter, Đ. (1998). *Kineziološka didaktika.* Sarajevo: Federalno ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta.
- Vučković S., Savić, Z. (2002). *Aktivnosti u prirodi.* Niš: Fakultet za fizičku kulturu.

Ispit: Ispit se polaze pismeno i usmeno na 2 načina: pismeni rad koji uključuje teorijska pitanja, ili istraživački rad i usmena odbrana.

DAROVITOST, TALENAT I KREATIVNOST U ODGOJNOM-OBRAZOVNOM PROCESU (IV semestar)	60 sati	5 ECTS
	3+1 kontakt sati	

Cilj: Studenti će se upoznati s općim i specifičnim osobinama nadarenih te se ospozobiti za njihovo prepoznavanje. Kao specifične kompetencije, studenti će se ospozobiti za planiranje i programiranje rada s nadarenima te stići znanja o osnovnim metodama i vještinama rada s nadarenim učenicima.

Nosilac: Dr. Sc. Mirzeta Hadžić- Suljkić, vanr. prof

SaDržaj: Darovitost, što je to? Različiti teorijski modeli i pristupi nadarenosti. Rana identifikacija darovitih. Osobine i potrebe darovitih. Modeli rada s darovitim .

Literatura:

- Čudina-Obradović, M. (1990): *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje.* Školska knjiga, Zagreb.
- Cvetković-Lay, J.(2002): *Darovito je, što će sa sobom.* Alinea i CPDD Bistrić, Zagreb.

Dopunska literatura:

- Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.(1998): *Darovito je, što će s njim.* Alinea i CPDD Bistrić, Zagreb.
- Cvetković-Lay, J., Pečjak, V.(2004): *Možeš i Drugačije.* Alinea i CPDD Bistrić, Zagreb.
- Winner, E. (1997.) Gifted Children: Myths and Realities. Basic Books

Ispit: Tokom akademске godine: seminarski rad, sudjelovanje u nastavi i diskusijama, izvješća o provedbi istraživanja.

Polaganje ispita: Temeljem obavljenih zaduženja ili usmeni ispit.

RAZVOJ I EVALUACIJA KURIKULUMA (II semestar)	60 sati	6 ECTS
	3+1 kontakt sati	

Cilj: Na temelju stečenog uvida u teorijsko-metodološke pristupe studenti upoznaju pojam kurikuluma i njegovu teorijsku utemeljenost kao i vrednovanje svih njegovih aspekata i praktičnih implikacija: Na toj osnovi ospozobljavaju se za samostalno istraživanje, analizu i kritička promišljanja kurikuluma te za izradu i implementaciju kurikuluma u obrazovno-odgojnoj ustanovi.

Nosilac: Dr.sc. Adnan Tufekčić, doc

SaDržaj: Vodeći teorijsko-metodološki pristup razvoju kurikuluma. Pojmovno-konceptualno oDređenje. Kurikulumske koncepcije. Socijalno-političko ekonomsko, kulturno i pravno utemeljenje

kurikuluma. Razvijanje kurikuluma kao odgovor na nove tendencije u svijetu rada i kulturi. Metodologija planiranja i oblikovanja kurikuluma. Teorija ciljeva. Modeli formulisanja. Modeli legitimisanja i prepoznavanja ciljeva učenja. Kriterijumi za izbor saDržaja i metodologija didaktičkog izbora saDržaja. Planiranje i programiranje. Kriterijumi i načini evaluacije kurikuluma-kurikularna evaluacija.

Literatura:

- Gudjons et.al. (1992): Didaktičke teorije, Zagreb, Educa
- Marsch, J.C., (1994): Kurikulum: Temeljni pojmovi, Zagreb, Educa.
- Ornstein, A.C.& Hunkins, F.P. (1998): Curriculum: Foundations, Principles and Issues, Oxford University Press.
- Moon, B. (2001): A Guide to the National Curriculum, Oxford, New York.

Ispit: Završni ispit podrazumijeva, usmenu i pismenu provjeru znanja programskih sadržaja nastavnog predmeta.

POETIKA I RETORIKA KNJIŽEVNOSTI (III semestar)		
	60 sati	6 ECTS
	3+1 kontakt sati	

CILJ: Cilj predmeta je upoznati studente sa osnovnim pojmovima književnosti, poetičkim i retoričkim specifičnostima književnog teksta, kao i upoznavanje sa specifičnim pristupima književnom tekstu. Interes za tekst proširuje se i u žanrovskom smislu na poeziju, roman i Dramu, pri čemu se modeli, strategije i modusi označavanja razmatraju na reprezentativnom materijalu, kao lektira.

PREDUVJETI: Nema ih.

SADRŽAJ:

- Retorika književnog teksta;
- Poetičko-strukturalne osobenosti književnog teksta i njegovi slojevi;
- Poetski tekst i figura
- Narativ: priča i narativni diskurs
- Analiza i interpretacija

NOSITELJ: Dr. sc. Nedžad Ibrahimović, van.prof./Dr.sc.Anisa Avdagić,doc./Dr.sc. Mevlida Đuvić,doc.

LITERATURA:

1. Biti, V. (1997) *Pojmovnik suvremene i kulturne teorije*. Zagreb.
2. Jakobson, R. (1978) *Ogledi iz poetike*. Beograd: Prosveta.
3. Lešić, Z. (1971) *Jezik i književno djelo*. Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika.
4. Lotman, J. (2001) *Struktura umjetničkog teksta*. Zagreb: Alfa.
5. Moranjak-Bamburad, N. (2003) *Retorika tekstualnosti*. Sarajevo: Buybook.
6. Pavličić, P. (1989) *Stih i značenje*. Zagreb: Naprijed.

7. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) *Uvod u književnost*. Zagreb.
8. Boileau-Despreaux, N. (1999) *Pjesničko umijeće*. Zagreb: MH.
9. Culler, J. (2001) *Književna teorija: vrlo kratak uvod*. Zagreb: AGM.

ISPIT: Ispit se polaže pismeno i usmeno.

METODIKA IZVANNASTAVNIH LIKOVNIH AKTIVNOSTI	Semestar	
	II	IV GODINA
	6 ECTS	2+1+0

Cilj: Opšti cilj kolegija je aktivno ovladati temeljnim spoznajama posredovanjem predviđenih saDržaja, pravilno iskazati pojmove likovne umjetnosti i definicije kao i sposobnosti interpretacije likovnih saDržaja kroz nastavu.

Studenti će razviti kompetencije za rješavanje konkretnih likovnih zadataka upotrebom raznih izvora informacija iz poDručja likovne pedagogije, steći osjetljivost za pedagoške i likovne probleme u nastavi likovne kulture kroz stvaralački pristup. Razvit će temeljne kompetencije za kritičku samorefleksiju i refleksiju tuđeg stvaralačkog rada, prepoznati potrebu i razviti navike likovne osvještenosti i obrazovanja tokom cijelog života koje omogućavaju stjecanje znanja o svijetu, umjetnosti, Drugima, ali i samima sebi (cjeloživotno obrazovanje), osmišljavati mogućnosti vlastitog djelovanja u skladu s novim tendencijama savremene nastave. Ospособiti studente za uspješno praktično ovladavanje različitim tehnikama i materijalima likovnog izražavanja; ospособiti studente za razvoj senzornih, intelektualnih, izražajnih i praktičkih sposobnosti učenika kroz izvannastavne aktivnosti.

Nosilac: Dr. sc. Salko Pezo, vanredni profesor, Univerzitet u Mostaru

SaDržaj: Kompozicijski principi crteža. Linearni i tonski crtež. Upoznavanje različitim crtačkim tehnikama. Upoznavanje likovnih elemenata slike. Tonsko i kolorističko slikanje. Plošno slikanje. Privid volumena i prostora. Promatranje likovnih saDržaja, istraživanje, analiziranje, proširivanje poznavanja oblika i razvijanje moći likovnog zamišljanja. Upoznavanje s karakteristikama slikarskih materijala. Istraživanje likovnih problema grafike kroz likovne elemente grafičkog izražavanja. Osnovna svojstva kompozicijskih i likovnih elemenata kiparstva. Istraživanje plastičkih vrijednosti i odnosa. Upoznavanje kiparskih materijala i postupaka. Saradnja s muzejima i galerijama.

Literatura: 1. Tanay, E. R., Kučina, V. (1995.). *Tehnike likovnog izražavanja*, Naklada Zakej, Zagreb.
 2. Vuksan, A. (1990.). *Slikarske tehnike*, Obrazovni centar za primjenjenu umjetnost, Zagreb.
 3. Baričević, M. (1986.). *Keramika u Hrvatskoj*, Školska knjiga, Zagreb.
 4. Focillon, H. (1995.). *Život oblika*, Rako&Rako, Zagreb

Ispit: Ispit se polaže pismeno: pismeni rad koji uključuje teorijska pitanja i zadatka uz praktične radove.

	Semestar	
--	----------	--

HISTORIJA RELIGIJA	II 6 ECTS	IV GODINA 3+1+0
CILJ KURSA:		
Ospoznati studente da shvate ulogu i značaj izučavanja religije i religijskih zajednica za razumijevanje historijskih tokova kroz različita historijska razdoblja. Omogućiti studentima da razumiju suštinske idejne, filozofske, kulturne, društvene i političke pozicije i intencije pojedinih religija. Pomoći studentima da shvate uticaj pojedinih religija na pojedinca, zajednicu, političke i društvene strukture, kako u prošlosti tako i u sadašnjosti.		
PREDUVJETI: Nema ih.		
ISPIT: Ispit se polaze pismeno i usmeno.		
VODITELJ PREDMETA: Dr. sc Adnan Jahić, docent		
SADRŽAJ:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u historiju religija. Definicija pojma. Prisutne klasifikacije. Relevantnost religije za razumijevanje historijskih procesa. Savremeni značaj religije i religijskih institucija. 2. Pojmovi (teizam, ateizam, gnosticizam, agnosticizam, deizam, antropomorfizam, politeizam, monoteizam, sekularizam, teologija, teleologija, teleološki, sinkretizam, eklekticizam, dualizam, teodicija, epifanija). 3. Stare religije. Egipat. Perzija. Grčka i Rim. 4. Stare religije. Norveške i keltske religije. 5. Hinduizam. Porijeklo, štovanje, mokša. 6. Džainizam. Podjela, kozmologija i isposništvo. 7. Budizam. Buda, hramovi, podjele. 8. Kineske i japanske religije. Konfucije i Lao-Tse. Novi trendovi. 9. Judaizam. Biblija, Tora, Hram. Cionizam, holokaust, Izrael. 10. Kršćanstvo. Krist, sakramenti, crkve. Savremeni trendovi. 11. Islam. Kur'an, Muhammed, šerijat. Islam i nauka. 12. Moderne tendencije. Podjele, uticaji, ekumena, dijalog. 		
Literatura:		
<p>J. Bowker, <i>Religije svijeta</i>, Znanje – Zagreb 2004. Grupa autora, <i>Enciklopedija živih religija</i>, Nolit – Beograd 1989. Grupa autora, <i>Enciklopedija mistika</i>, I-II, Naprijed – Zagreb 1990.</p>		

	Semestar	
--	----------	--

METODIKA IZVANNASTAVNIH JEŽIČKIH AKTIVNOSTI	III	V GODINA
	7 ECTS	2+1+0

Cilj: Temeljem integriranog i raznovrsnog ježičkog inputa studenti će: proširiti ježička znanja i sposobnosti integracijom četiriju osnovnih ježičkih vještina (govorenje, čitanje i slušanje s razumijevanjem, pisanje) na naprednoj razini (razviti sposobnost pribavljanja, upotrebe i prenošenja informacija u kontekstualnim varijitetima); učvrstiti i unaprijediti znanje i sposobnosti funkcionalne upotrebe jezika u semantičkom radiusu i opće svakodnevice i stručno orijentisane tematike. Cilj je osvještavati integraciju i primjenu stičenih ježičkih znanja i vještina u komunikaciji unutar razreda i izvan njega; upoznati i osvijestiti potrebu za izmjenjivanjem korisnih praktičnih ideja, savjeta i strategija u poučavanju mlađih učenika kao potrebu za razvijanjem i očuvanjem saradničke atmosfere među kolegama, a u cilju općenitog unapređivanja nastave jezika u ranoj školskoj dobi.

Nosilac: Dr.sc. Sead Nazibegović, docent

Sadržaj: Primjena stičenih znanja i vještina u nastavi svih poDručja bosanskog, hrvatskoga i srpskog jezika u primarnom obrazovanju.

Literatura: 1. Udžbenici i priručnici bosanskog, srpskog i hrvatskog jezika u primarnom obrazovanju.
Ispit: Ispit se polaze pismeno: pismeni rad koji uključuje teorijska pitanja i zadatka uz praktične radove.

METODOLOGIJA NAUČNIH ISTRAŽIVANJA	Semestar	9 ECTS
	III	3+1+0

Cilj: Osporobiti studente za početno samostalno i uspješno provođenje znanstvenoistraživačkog rada te samostalno korištenje znanstvenih rezultata u profesionalnom radu.

Nosilac: Dr.sc. Mirzeta Hadžić-Suljkić, van. prof

SaDržaj: Uvod u osnove metodologije znanstvenog istraživanja - osnovna pojmovna oDređenja; Društvo i znanost - uloga nauke u razvoju Društva. ODređenje metodologije istraživanja; metodologija i metodika; naučno ispitivanje inaučno istraživanje; naučno otkriće i tehnički izum. Karakteristike i problemi naučne spoznaje - što je naučna spoznaja; uloga teorije i empirijskih mjerjenja; znanstvena teorija i empirijske činjenice; znanstvena istina, zakonitost i vjerojatnost; objektivnost istine i znanstvenih zakona; etape znanstvenog istraživanja (projekt istraživanja).Karakteristike dobrog stručnog i znanstvenog rada. Pisane forme stručnog i znanstvenog rada. Osnove metodologije pedagoških istraživanja, granice i mogućnosti istraživanja odgoja i obrazovanja; priroda i karakteristike pedagoških istraživanja; izvori za izbor problema istraživanja. Metode pedagoških istraživanja. Tehnike i instrumenti.

Literatura:

1. AnDrilović, V. (1991.). *Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja*, Školska knjiga, Zagreb, str.:1 – 140.
2. Milat, J. (2004.). *Osnove metodologije istraživanja*, Školska knjiga Zagreb, str.: 1 – 117.
3. Mužić, V. (2004.). Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb, str.: 1 - 167.

Ispit: Ispit se polaze pismeno i usmeno: pismeni rad koji uključuje teorijska pitanja i zadatka uz praktične radove.

MEDIJSKA KULTURA	60 sati	6ECTS
-------------------------	----------------	--------------

(II semestar)	3+1 kontakt sati
CILJ: U okviru kursa Medijska pismenost studenti će biti upoznati sa značajem masovnih medija u savremenom svijetu, posebice u uvjetima globalnih tokova i procesa. Masovni mediji danas nisu samo puko sredstvo informiranja i zabave već moćna sila koja značajno utječe na poimanje okruženja i razumijevanje Društva, politike i kulture. Stoga će se u okviru kursa ispitati načine na koji mediji oblikuju percepciju, stavove i iskustva pojedinca te će se nastojati poboljšati kritičko razmišljanje studenata o masovnim medijima. Kroz ovaj kurs studenti će biti upoznati sa karakteristikama saDržaja printanih, elektronskih i novih medija te karakteristikama publike kojoj su saDržaji namijenjeni. Posebna će pažnja biti posvećena komunikacijskim saDržajima posvećenim djeci i njihovom mogućem utjecaju. U okviru kursa također će biti analizirani informativni, edukativni i zabavni saDržaji masovnih medija a posebna će pažnja biti posvećena etičkom aspektu medijskog izvještavanja..	
Sadžaj	
ODređenje predmeta i pojma medijske pismenosti	
Masovni mediji	
Obrazovanje i medijska pismenost	
Obrazovanje i mediji	
Utjecaj masovnih medija na Društvo	
Komercijalni i javni mediji	
Nasilje i masovni mediji	
Informativni saDržaji masovnih medija	
Edukativni saDržaji masovnih medija	
Zabavni saDržaji masovnih medija	
Etika i mediji	
PR i mediji	
Novi mediji i medijska pismenost	
Nosilac: Dr.sc.Vedada Baraković, doc., Univerziteta u Tuzli	
Literatura: BauDrillard, J. (2001) Simulacija i zbilja, Zagreb: Jesenski i Turk.	
Gone, Ž (1997) Obrazovanje i mediji, Multimedija, Beograd	
Erjavec, K.,Zgrabljić, N. (2000), Europski model medijskog odgoja i hrvatski model, Medijska istraživanja, br. 1, vol. 6, 2000, Zagreb, str. 89-109.	
Ilišin, V. (2003) Mediji u slobodnom vremenu djece i komunikacija o medijskim SaDržajima, Medijska istraživanja, god. 9, br. 2, str. 9-35.	
Kellner,D (2004) Medijska kultura, Clio, Beograd	
Košir, M., Zgrabljić, N. i Ranfl, R. (1999) Život s medijima. Priručnik o odgoju za medije. Zagreb: Doron.	
Peruško, Z. (2003) Medijska koncentracija: Izazov pluralizmu medija u Srednjoj i istočnoj Europi, Medijska istraživanja, god. 9, br. 1, str. 39-59.	
Potter, W.J. (2001) Media Literacy, Second Edition. London, SAGE Publication	
Zgrabljić Rotar, N. (Ur.) (2005) Medijska pismenost i civilno Društvo, Sarajevo	
METODE PROVJEREZNANJA	
Završni ispit	
Završni ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.	
Pismeni dio ispita se sastoji od izrade pristupnog istraživačkog rada (studije slučaja) u kojem student treba povezati teorijske koncepte sa empirijskim stanjem prakse.	
Usmeni dio ispita se sastoji iz prezentacije pristupnog rada i razgovora o glavnim pitanjima i konceptima aktueliziranim u radu.	

SAVREMENE METODE U NASTAVI MATEMATIKE	60 sati	6ECTS
--	----------------	--------------

(I semestar)	3+1 kontakt sati
CILJ: Cilj predmeta je upoznati i razviti interes za savremenim metodama nastave matematike koja kroz konkretnе primjere razvija kod studenta oDređene spoznaje važnosti uvođenja novih razmišljanja i odnosa prema metodici matematike.	
Preduslovi: Elementarna matematika, Osnovi matematike, Metodika matematike	
Sadžaj	
<p>1. Uloga i značaj matematike u suvremenom svijetu 2. ODReđenje predmetnog poDručja. 3. Karakteristike matematičkog obrazovanja 4. Razvoj matematičkih spoznaja kod djece prije polaska u školu 5. Karakteristike početne nastave matematike. 6. Uloga učitelja u početnoj nastavi matematike. 7. Tradicionalna nastava matematike. 8. Savremena nastava matematike. 9. Standardi matematičkog obrazovanja 10. Standardi matematičkih kompetencija učenika 11. Uloga učitelja u postavljanju i dostizanju visokih standarda matematičkih kompetencija 12. Standardi matematičkih kompetencija u početnoj nastavi matematike 13. Rješavanje problema, Razmišljanje i dokazivanje, Komunikacija, Povezivanje, Reprezentacija 14. Standardi matematičkih kompetencija u kurikulumima početne nastave matematike u Bosni i Hercegovini 15. Rezultati vanjskog vrednovanja učenika u Bosni i Hercegovini</p>	
Nosilac: Dr.sc. Sead Rešić, docent. Prirodno matematički fakultet, Univerziteta u Tuzli	
Literatura:	
<p>1. Irena Mišurac-Zorica „Standardi matematičkih kompetencija u početnoj nastavi matematike“ Doktorska disertacija, Sarajevo 2. Kemal Subašić-Matematika sa zbirkom zadataka, Zenica-2000. god 3. Vladimir Burcov- Konstruktivni zadaci u ravni, Beograd 1971. god 4. Marić Andelko-Planimetrija-Zbirka riješenih zadataka-Element Zagreb-1996. god 5. Margita Pavleković, Metodika nastave matematike I i II ,Zagreb 2008. god 6. Dejić, M., <i>Metodika nastave matematike, Univerzitet u Kragujevcu</i>, Jagodina, 2000. 7. Marjanović, M., <i>Metodika nastave matematike I i II</i>, Učiteljski fakultet, Beograd, 1996.-</p>	
Ispit -ispit se polaze pismeno i usmeno i to na dva načina: pismeni rad koji uključuje teorijska pitanja i zadatke ili istraživački rad uz usmenu odbranu.	

Kultura pisanog izražavanja	(I semestar)	60 sati	6
3+1 kontakt sati			
Cilj: Cilj je jezičnoga pisanog izražavanja da se studenti upoznaju, usvoje i primijene zakonitosti bosanskoga standardnog jezika u pisanome obliku izražavanja za različite komunikacijske svrhe.			
Preduvjeti: Savremeni b/h/s jezik I, Savremeni b/h/s jezik II			
Sadržaj: Lični i poslovni pisani sastavi: biografija, pismo, čestitka, zahtjev/molba, telegram, poziv, referat, dnevnik, reportaža, putopis. Jezičko i stilsko pravilno oblikovanje tekstova. Govor, vijest, novinski izvještaj, članak, prikazi, oglasi. Neumjetnički tekstovi: anketa, reklame, oglasi, obavještenja. Razumijevanje stručnih i publicističkih tekstova, kao i pisanje sličnih. Faze u izradi pisanoga sastava. Oblici izražavanja, izbor i analiza teme, prikupljanje i sredivanje materijala, izrada plana, pisanje, ispravljanje i vrednovanje sastava. Slušanje, govorenje, čitanje, pisanje. Utjecaj savremenih medija na pisano izražavanje. Pismeni razvoj			

školske djece. Vezane pismene vježbe. Poluvezane pismene vježbe. Slobodne pismene vježbe.

Nosilac: Dr. sc. Amira Turbić-Hadžagić, doc/Dr.sc. Marijana Nikolić, doc

Literatura: - S. Halilović, Pravopis bosanskoga jezika, Sarajevo 1999.

- N. Čačinović-Puhovski, Ogled o pismenosti, Zagreb 1994.
- M. Čop, Pismene vježbe i sastavci, Zagreb 1972.
- J. Fischmann, Sociologija jezika, Sarajevo 1990.
- R. Bugarski, Jezik u Društvu, Beograd 1996.
- M. Riđanović, Jezik i njegova struktura, Sarajevo 1998.

Ispit: - Ispit se polaže u pisanoj i usmenoj formi: teorijska pitanja u obliku testa i pisani seminarski rad s usmenom prezentacijom

PREVENCIJA I EDUKACIJA U SAOBRAĆAJU (II semestar)	60 sati	6ECTS
	3+1 kontakt sati	

CILJ: Ospoznati studente za savremeni saobraćaj, kako prenijeti znanje na mlađe generacije.

Savremeni čovjek je stalno u trci za vremenom. Vremena nemaju dovoljno za učenje i rad čak ni djeca, naročito u urbanim sredinama. U savremenom i sve dinamičnijem saobraćaju vrijeme je takođe dragocjeno, jer se i u njemu sve odvija veoma brzo, iz sekunde u sekundu mijenjaju se situacije i nastaju novi momenti. U saobraćaju ima dosta i problemskih situacija u kojima se treba snaći, pojavljuju se nova saobraćajna sredstva, novi propisi, nova saznanja. Tako se formira shvatanje da onaj ko želi u saobraćaju grijesiti što manje mora o saobraćaju znati što više.

Sadržaj:

- I. Mjere i postupci za sprečavanje saobraćajnih nesreća
- II. Programski sadržaji u školama (o primjeni metode demonstracije)
- III. Zakonska regulativa (u primjeni prevencije)
- IV. Saobraćajne nesreće i njihovi uzročnici
- V. Djeca kao ravnopravni učesnici u saobraćaju

Nosilac: Dr. sc. Alja Karić, docent.

Literatura:

A. Karić, H. Hadžhasanović: „Saobraćaj i mladi”, Srebrenik 2002.

R. Dragač: „Bezbjednost saobraćaja, II dio, Saobraćajni fakultet, Beograd, 1983.

F. Žunić: Priročnik o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima za pripremu saobraćajno obrazovnih takmiče., Auto moto klub, Sarajevo, 1998.

Grupa autora: Saobraćajno vaspitanje u OŠ, Auto-moto savez BiH, Sarajevo, 1973.

Vidinelić i dr.: Saobraćajna kriminalistika, metodika obrade saobraćajnih nesreća na putevima, vodi i vazduhu, Savremena administracija, Beograd, 1986.

Ispit : METODE PROVJERE ZNANJA

- a) Pismeno: test koji je eliminatoran
- b) Usmeno: usmeni odgovori na više pitanja

Za provjeru usmenog znanja koristit će se:

- pismena i
- usmena metoda

UNIVERZITET U TUZLI * UNIVERSITY OF TUZLA
Filozofski fakultet * Faculty of philosophy sciences

NASTAVNI PROGRAM * PROGRAM OF SUBJECT

Strana * Page

Odsjek: Pedagogija-psihologija
Subcourse: Pedagogy-psychology

Predmet*Subject

SAVREMENE METODE VREDNOVANJA
POSTIGNUĆA UČENIKA

ECTS

6

Ukupan broj sati u semestru:

Total numbers of hours per semester:

Semestar
I

Predavanja
3

Vježbe
1

Semester

Lectures

Practices

Sadržaj / struktura predmeta:

- Pojam kvaliteta u obrazovanju – pregled shvatanja kvaliteta (pedagoški i psihološki);
- Pojam ,školska dokimologija,školska ocjena,praćenje,provjeravanje,mjerenje,vrednovanje, ocjenjivanje,postignuće,evaluacija učeničkog napretka,ocjenska rešetka,ljestvica ocjena...
- Evaluacija u odgoju i obrazovanju.Unutarnja i vanjska evaluacija. formativna i sumativna evaluacija. Samoevaluacija.Vrednovanje i samovrednovanje škola.Komponenete vrednovanja i vrste provjeravanja učeničkih znanja.
- Faktori koji utiču na ocjenjivanje subjektivnost i objektivnost ocjenjivanja;
- Funkcija ocjenjivanja u obrazovanju.
- Testovi znanja:
- Metrijska vrijednost školskog ocjenjivanja
- Metrijske karakteristike testova znanja
- Administracija testova znanja
- Tipovi testova znanja
- Pouzdanosti testova znanja
- Niz zadataka objektivnog tipa
- Zadaci esej-tipa
- Komparativna valjanost testova znanja
- Kriteriji ocjenjivanja u obrazovanju (apriorni, statistički)
- Pogreške nastavnika kao mjernog instrumenta.
- Primjena objektivnih tehnika i instrumenata u ocjenjivanju,
- Metodologija kontinuiranog praćenja i ocjenjivanja rada učenika u odgojno-obrazovnim institucijama;
- Dokimološka iskustva iz svijeta i Europe.

Contents / Structure of the subject:

Cilj kursa:

Upoznavanje studenata sa metodama vrednovanja učeničkih postignuća primjenom savremenih shvatanja dokimološke prakse.

Ospozobljavanje studenata za razumijevanje dokimoloških i metodičkih problema kao i razvoj kompetencija za praćenje nastavnog procesa i evaluacije nastavnog rada i učeničkih postignuća.

Course objective:

Nastavne metode: U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja postavljenih ciljeva kursa i kompetencija studenata u toku kursa će se koristiti sljedeće metode: · predavanja, · vježbe, (individualni i timski/grupni rad-projekti). Izrada individualnih i timskih projekata je također obavezna.	Teaching methods:
Metode provjere znanja: a) Pismeno: ZOT i Esej-test b) Usmeno: usmeno Za provjeru usvojenog znanja koristit će se: - pismena i - usmena metoda	Examination methods:
Literatura * Literature: 1.Grgin, T.(1989.): Dokimologija. Zagreb: Školska knjiga 2.Gudjons, H: (1994) :Pedagogija – temeljna znanja, Zagreb: Educa 3.Vilotijević,M.(2000):Didaktika,dio; I,II,III 4.Vilotijević, M. (2008.):Vrednovanje rada učenika u školi. Beograd: Školska knjiga. 5.Vukasović,A(1999):Pedagogija ,Zagreb 6.Slatina, M. (2008) :Od individue do ličnosti, Zenica: Dom štampe 7.Slatina, M. (1999) : Nastavni metod, Sarajevo 8.Suzić, N. (2005): Pedagogija za XXI vijek, Banja Luka: TT Centar 9.Tomić,R:(2006):Pedagogija,Tuzla 10.Tomić,R.:(2008):Didaktika,Tuzla	

HISTORIJA RELIGIJA	Semestar	
	II	IV GODINA
	6 ECTS	3+1+0

CILJ KURSA:

Osporobiti studente da shvate ulogu i značaj izučavanja religije i religijskih zajednica za razumijevanje historijskih tokova kroz različita historijska razdoblja. Omogućiti studentima da razumiju suštinske idejne, filozofske, kulturne, društvene i političke pozicije i intencije pojedinih religija. Pomoći studentima da shvate uticaj pojedinih religija na pojedinca, zajednicu, političke i društvene strukture, kako u prošlosti tako i u sadašnjosti.

PREDUVJETI: Nema ih.

ISPIT: Ispit se polaze pismeno i usmeno.

VODITELJ PREDMETA: Dr. sc Adnan Jahić, docent

SADRŽAJ:

13. Uvod u historiju religija. Definicija pojma. Prisutne klasifikacije. Relevantnost religije za razumijevanje historijskih procesa. Savremeni značaj religije i religijskih institucija.
14. Pojmovi (teizam, ateizam, gnosticizam, agnosticizam, deizam, antropomorfizam, politeizam, monoteizam, sekularizam, teologija, teleologija, teleološki, sinkretizam, eklekticizam, dualizam, teodicija, epifanija).
15. Stare religije. Egipat. Perzija. Grčka i Rim.

16. Stare religije. Norveške i keltske religije.
17. Hinduizam. Poriheklo, štovanje, mokša.
18. Džainizam. Podjela, kozmologija i isposništvo.
19. Budizam. Buda, hramovi, podjele.
20. Kineske i japanske religije. Konfucije i Lao-Tse. Novi trendovi.
21. Judaizam. Biblija, Tora, Hram. Cionizam, holokaust, Izrael.
22. Kršćanstvo. Krist, sakramenti, crkve. Savremeni trendovi.
23. Islam. Kur'an, Muhammed, šerijat. Islam i nauka.
24. Moderne tendencije. Podjele, uticaji, ekumena, dijalog.

Literatura:

- J. Bowker, *Religije svijeta*, Znanje – Zagreb 2004.
 Grupa autora, *Enciklopedija živih religija*, Nolit – Beograd 1989.
 Grupa autora, *Enciklopedija mistika*, I-II, Naprijed – Zagreb 1990.

Pedagoško-socijalni aspekti inkruzije (II semestar)	60 sati	6 ECTS
	3+1 kontakt sati	

Cilj: Osnovni cilj kolegija je da studenti ovladaju temeljnim spoznajama u području specijalne pedagogije, kao i cijelovit uvid u pedagoške i metodske postupke u radu sa djecom s posebnim potrebama, kao i njihovoj integraciji/inkluziji.

Kod studenata treba izgraditi pozitivan stav prema djeci sa posebnim potrebama, kao i neposrednom odgojno obrazovnom radu sa takvom djecom i osposobiti ih za suradnju sa svim sudionicima odgoja i obrazovanja.

Nosilac: Dr. sc. Ruža Tomić, van. prof.

Sadržaj: Vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća; Etiologija teškoća u razvoju, Karakteristike djece s teškoćama u razvoju, Rehabilitacija djece s teškoćama u razvoju, Odgoj i obrazovanje djece s posebnim potrebama, Segregacija i separacija, Integracija, vidovi, razvoj, prednosti, značaj i ograničenja, Inkruzija, pojam, karakteristike, značaj i prednosti, Inkruzija kao pedagoško-humanistički pokret, Prednosti i principi inkruzije, Inkruzija i savremena škola, Timski rad u inkruziji, Socijalna interakcija, Socijalizacija, Socijalna isključenost i socijalna marginalizacija, Socijalno osnaživanje i zastupanje, Socijalna uključenost, Vidovi nastavnog rada u inkruzivnoj nastavi, Metode nastavnog rada u inkruzivnoj nastavi, Karakteristike inkruzivne nastave i inkruzivne škole, Zastupljenost savremenih nastavnih sistema u inkruzivnoj školi, Savremeni vidovi učenja u inkruzivnoj školi, Izrada prilagođenih nastavnih programa, Vrednovanje postignuća učenika u inkruzivnoj školi, Kompetencije inkruzivnog odgajatelja (predškolskog odgajatelja, učitelja, profesora predmetne nastave), Kompetencije stručnih saradnika u inkruzivnoj školi (pedagoga, psihologa, socijalnog radnika, socijalnog pedagoga i defektologa).

Literatura:

- Tomić, R., Šehović, M., Karić, N., Hasanović, I.: *Delinkventno ponašanje djece i mladih*, OFF-SET, Tuzla, 2008.
- Tomić, R.: *Komunikacija sa djecom delinkventnog ponašanja*, OFF-SET, Tuzla, 2005.
- Tomić, R.: *Integrativna pedagogija*, OFF-SET, Tuzla, 2007.

- Lečić, S.: *Nastavnik u inkluzivnom okruženju*, Fojnica, 2007.
- Ilić, M.: Inkluzivna škola, Banja Luka, Mostar, 2010.
- Ribić, K: *Psihofizičke razvojne teškoće*, Zadar, 1991.,
- Eraković, T.: *Osnove specijalne pedagogije sa metodikom*, Novi Sad,
- Kostelnik, M, et all.: *Djeca sa posebnim potrebama*, "Educa", Zagreb,
- Suzić, N.: *Uvod u inkluziju*, Banjaluka, 2008.

Ispit: Završni ispit podrazumijeva, usmenu i pismenu provjeru znanja programskih sadržaja nastavnog predmeta.

PSIHOLOGIJA SAZNAJNIH PROCESA	Semestar	
	I	IV GODINA
	6 ECTS	3+1+0

CILJ KURSA:

Upoznati studente sa osnovnim saznajnim procesima koji su ključni za usvajanje znanja, te osposobljavanje studenata za diferencijaciju kvaliteta saznajnih procesa između djece i odraslih. Važan zadatak ovog kolegija je i razumijevanje na koji način djeca najbolje mogu primati i usvajati informacije. U konačnici, kroz ovaj kolegij studenti bi se trebali upoznati sa specifičnostima saznajnih procesa u djece – pažnje, pamćenja, mišljenja, percepcije, te osnova razvoja i testiranja sposobnosti u ranom školskom uzrastu.

PREDUVJETI: poznavanje osnova Razvojne i Pedagoške psihologije

ISPIT: Ispit se polaze pismo i usmeno.

VODITELJ PREDMETA: dr.sc. Anela hasanagić

SADRŽAJ:

- uvod u saznajne procese
- proučavanje saznajnih procesa
- istraživanja saznajnih procesa
- pažnja i svijest kod djece
- razvoj percepcije kod djece
- razvoj pamćenja kod djece
- razvoj jezičkih sposobnosti
- razvoj vještina potrebnih za rješavanje problema
- intelektualni razvoji Jeana Piageta i alternativna gledišta
- Inteligencija – razvoj, teorije, mjerjenje
- Ljudska i umjetna inteligencija

Literatura:

1. Sternberg, R.J. (2004): kognitivna psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko
2. Vasta, R; Miller, H. (1999): Dječja psihologija; Naklada Slap, Jastrebarsko
3. Gardner, H., Kornhaber, M.L. i Wake, W.K. (1999) Inteligencija – različita gledišta, Naklada Slap, Jastrebarsko

CILJ KURSA: Upoznavanje studenata sa najbitnijim učenjima o djetetu i djetinjstvu. Ovladavanje osnovnim pojmovima, kategorijama i terminima neophodnim za razumijevanje djetinjstva kao globalne pojave u kontinuiranim procesima i kretanju. Osposobljavanje studenata za prepoznavanje, uočavanje i artikulaciju različitih životnih situacija, problema društvene sredine u kojoj se realizira društveni proces djetinjstva. Spoznati društvenu uslovjenost dječije ličnosti. Razvijanje kod studenata saznanja o zakonitostima društvenog razvitka djetinjstva na moralno-etičkim normama i vrijednostima.

PREDUVJETI: Nema ih.

ISPIT: Polaže se pismeno i usmeno.

VODITELJ PREDMETA: Dr.sc. Adib Đozić, van. Prof.

SADRŽAJ:

1. Nova paradigma za sociologiju djetinjstva-porijeklo, obećanje i problemi
2. Brak, porodica, roditeljstvo i srodstvo
3. Djetinjstvo kao društveno konstruirana praksa
4. Društveni obrasci vrjednovanja djece
5. Djeca kao društveno bogastvo i redukcija nataliteta
6. Dimenzije djetinjstva
7. Djetinjstvo i savremeno društvo
8. Dječija prava
9. Mladi između porodice i škole
10. Mediji i djetinjstvo
11. Ekonomsko blagostanje djeteta naspram ekonomske zavisnosti i siromaštva
12. Zlostavljanje djece u porodici
13. Sociološka stanovišta o zdravlju i bolesti
14. Izazovi sociološkog istraživanja djetinjstva

LITERATURA:

1. Tomanović Smiljka, *Sociologija djetinjstva-sociološka hrestomatija*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2004.
2. Segelan Martin, *Sociologija poredice*, CLIO, Beograd, 2009.
3. Milić Andelka, *Sociologija porodice*, Čigoja, Beograd, 2001.
4. Gidens Entoni, *Sociologija*, (str.152-182.), Ekonomski fakultet, Beograd, 2007.
5. Kuljić Todor, *Sociologija generacije*, Čigoja, Beograd, 2009.
6. Perotti Antonio, *Pledoaje za interkulturni odgoj i obrazovanje*, EDUCA, Zagreb, 2005.